

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІТ-ПРАВА ТА ІТ-РЕКРУТИНГУ В СУЧАСНИХ ВІТЧИЗНЯНИХ УМОВАХ

Степанова Ека Рамінівна

к.е.н., доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

stepanovaekaraminovna@gmail.com

Євгенєв Максим Миколайович

приватний підприємець, юрист

м. Харків, Україна

maxevgenev@gmail.com

Анотація: розглянуто сутність та історія виникнення ІТ права та ІТ рекрутингу. Проаналізовано перспективи їх використання в сучасному економічному просторі. Наведено їх основні прояви у вітчизняному бізнесі та суспільстві.

Ключові слова: ІТ-право, ІТ-рекрутинг, менеджмент, сучасний економічний простір

В сучасних трансформаційних умовах використання ІТ-технологій на вітчизняному просторі є складовим елементом ефективного менеджменту на будь-якому рівні. Спостерігається стрімкий розвиток сфери інформаційних технологій як в галузі права та і в управлінні персоналом. Сучасна нормативно-правова база та бізнесові тенденції не корелюються із темпами розвитку суспільства та бізнесу. І як результат, складається ситуація, коли за умови максимального попиту на фахівців в сфері ІТ-технологій вітчизняний ринок праці не може надати адекватної пропозиції фахівців відповідної кваліфікації. З огляду на це, доцільність аналізу даної проблематики є досить актуальним

питанням у сучасних трансформаційних умовах розвитку вітчизняного суспільства.

ІТ-бізнес в Україні активно розвивається, залучаються нові інвестори з закордону, а міжнародні компанії пропонують вигідні умови співпраці. З кожним днем зростає кількість користувачів глобальної мережі Інтернет, тим самим збільшуючи простір для ведення бізнесу у віртуальному світі. Сайт є не тільки візитною карткою будь-якого підприємства але й якісним інструментом для продажу. Майже кожна компанія в Україні на сьогодні має власну сторінку в Інтернеті, а деякі з них заробляють гроші тільки з інтернет-магазинів [1].

ІТ-право є відносно новою галуззю юриспруденції і включає в себе роботу по забезпеченню безпеки інформаційних технологій та інформаційної активності в Інтернет. Більшість з підприємців навіть не знають про захист власних прав в глобальній мережі. А саме нехтування авторськими правами в інтернет-бізнесі є поширеною проблемою багатьох бізнесменів.

В цілому, для роботи чи відкриття ІТ-компанії юридично потрібно мати мінімальний пакет документів та умов: сформована структура; ІТ-договори; захист компанії від кіберзлочинності та забезпечення безпеки ІТ-бізнесу. Саме ІТ-право дає змогу в повній мірі створити сприятливі умови для ефективного та успішного функціонування бізнесу.

Галузь ІТ-права розповсюджується на наступні послуги [2]:

розробка шаблону ІТ-договору надання послуг (чи розробки) програмного забезпечення;

драфт ІТ-договору роботи із ФОПами або програмістами;

юридичний супровід фрілансерів;

адвокатська допомога при обшуку ІТ-компанії, допиті програміста чи виклик в податкову;

допомога при побудові структури ІТ-компанії;

юридичний аудит ІТ-компанії (структура, договори, активи тощо);

правовий захист web-сторінок та контенту;

виконання юридичних норм стосовно засобів масової інформації;

оформлення авторського права та реєстрація торгової марки;
захист персональних даних;
юридичне оформлення договору купівлі-продажу сайту (домену) чи бренду;
захист торгової марки в мережі Інтернет;
оцінка ризиків для власників web-сторінок, форумів та блогів;
юридична консультація стосовно договорів із провайдерами;
правове забезпечення діяльності інтернет-магазинів.

ІТ-право тільки починає розвиватися в Україні як реакція на трансформаційний розвиток ІТ-галузі. Підвищення рівня дотримання виключних прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет вимагає побудови багаторівневого правового механізму гарантування їх дотримання та захисту з відповідним реагуванням законодавства на вимоги часу, не обмежуючись традиційним підходом до встановлення кола відповідальних осіб, змісту та порядку несення несприятливих наслідків.

ІТ-галузь знаходиться в постійному розвитку і вимагає висококваліфікованих фахівців. Вони затребувані не тільки в ІТ технологіях, але і в бізнесі. Професійних співробітників цього сегмента знайти складно. Компанії розширюють свої можливості швидше, ніж з'являються фахівці. Щоб ефективно підбирати персонал, потрібно знати ринок праці. Деякі компанії готові профінансувати профільні вузи, щоб в наслідок отримати якісних працівників. Престижність професії програміста останнім часом зросла в рази. Це призвело до збільшення заробітної плати, але не позначилося на кількості фахівців.

Розглядаючи ІТ рекрутинг можна сказати, що досить часто в середніх і великих ІТ-компаніях відділ рекрутингу існує як автономний підрозділ зі своїм керівником, оскільки завдань для даного підрозділу настільки багато, що це вимагає особливого управлінського підходу. У компаніях поменше, одна людина може закривати все завдання HR Generalist-a, займатися і рекрутингом, і іншими завданнями з управління персоналом.

ІТ рекрутинг – це пасивний пошук кандидатів, який здійснюється через кадрові агентства і спеціальні сайти, що спеціалізуються на підборі кваліфікованих кадрів [3].

До основних методів ІТ-рекрутингу належать наступні:

пошук за рекомендаціями друзів, рідних, і знайомих;

пошук через ЗМІ та сайти;

залучення випускників вузів;

залучення кандидатів у соціальних мережах;

кадрові агентства.

ІТ рекрутинг корисний тим, хто бажає займатися підбором і зацікавлений у менеджменті персоналу. Крім традиційних методів пошуку кадрів є різноманітні позиції, наприклад [4]:

1) Хедхантинг – послуга переманювання спеціаліста. Вказуються дані фахівця і місце його роботи. Можливе складання списків відповідних співробітників.

2) Прямий пошук – пошук співробітників самостійно. Рекрутери вивчають ринок праці, що дозволяє знайти кандидатів на вакансію.

3) Проактивний ІТ рекрутинг.

4) Класичний ІТ рекрутинг (general recruitment) – відбір здійснюється за напрацьованою базою даних, ЗМІ, інтернет-сайтах.

Розвиток інформаційного суспільства призвів до появи інформаційних технологій, які стали невід’ємною частиною нашого життя. Вони дають не тільки можливість для розвитку здібностей, покращення знань та розширення кола інтересів, але й містять у собі реальні загрози.

Перелік використаних джерел

1. ІТ ПРАВО / Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. / За заг. ред. Яворської О.С. – Львів: Видавництво «Левада», 2017. – 470 с

2. IT право [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://legalitgroup.com/blog-z-it-prava/>

3. Что собой являет IT рекрутинг [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.argument.in.ua/articles/50.html>

4. IT-рекрутинг: особенности работы и как подбирают специалистов в Google [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://hurma.work/ru/blog/it-rekruting-osobennosti-raboty-i-kak-eto-delayut-v-google/>